

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 02 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezekről fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Az állam s a hitfelekezetek.*
II.

Az állam felekezet nélkülinek deklarálta magát, lelkiismeret szabadságot hirdete, de azért a hatáskörét messze túlszárnyaló gyámságot vindikál magának a hitfelekezetek fölött, mi által csak bénítja azon hatást, mit a vallás az emberi kedélyre szokott gyakorolni.

A mit az állam, — mióta felekezet nélküli — a hitfelekezetek tekintélye megóvására tett, mindössze is pár rövid paragrafusból áll s csakis a ritkábban előforduló kihágásokra vonatkozik, egyebekben pedig vallási dologra nézve tehet mindenki, mit akar, sőt gyakran maga az állam is — habár talán indirekt módon — közrejátszik félszeg intézkedéseivel a hitfelekezetek tekintélye csorbitására.

Mult számunkban mondtuk, hogy az emberi társadalom java kívánja, hogy az állam és hitfelekezetek párhuzamban haladjanak s működjenek az emberiség javára, mit csak úgy érnek el, ha egymást kölcsönös támogatásban részesítik, ha az állam szentesíti a hitfelekezetek szabványait, miket dogmáikból kifolyólag alattvalóiknak előírják, s azoknak a maga részéről erőt kölcsönöz s érvényt szerezni iparkodik.

Ez kötelme az államnak, ezáltal hatóságabban előmozdítja a közmorált, mint ha a lelkiismeret szabadságát hirdeti, mely tág kaput nyit a legnagyobb visszaélésekre. Meglehet, hogy kétszáz év múlva helyén lesz a lelkiismeret szabadságát kikiáltani, de ma egyértelmű az a fegyelemnélküliséggel.

Vagy talán az is a lelkiismeret szabadságának a kifolyása, miszerint az állam a vasárnapok megülnésével, vagy profanálásával épen nem törődik? holott kötelme volna örködni, hogy a hitfelekezetek szava és tekintélye e téren is az alattvalók által megőriztessék!

Ne féljen az állam, hogy talán valami hitelt fog valakire kényszeríteni az által, ha örködik a vasárnapok megülnése fölött.

Nem követeli senki, hogy azon állam, mely a felekezetnélküliség jellegét viseli, a tulszioru vallásosság szemüvegén át kontemplálja a dolgot; lehet ő felekezet nélküli, de oly vallási törvények s szokásokat, miket évezredes gyakorlat szentesített, s mik a társadalmi rendre is feltétlen kihatással vannak, úgy önmagának respectálni, mint alattvalói által tiszteletben tartania kell.

Ki vádolhatná pl. vallási phantizmusról Rousseau-ot? Ki a vasárnap és ünnepek érdekében a többi közt azt mondja: „Nincs rosszabb, mint ha a népnek nincs ideje egyéb, csak hogy kenyerét keresse, szükséges, hogy örömmel egye, mert e nélkül nem fogja keresni sokáig. Ha akarjátok, hogy valamely nép tevékeny és munkás legyen, adjatok neki ünnepeket. Az így elvesztett napok értékesebbekké tesz a többieket.“

* Mult számunkból térszúke miatt kimaradt.

De vegyünk konkrét esetet, mi elég világot vet azon indolentiára, melylyel az állam viselkedik a lelkiismeret s vallásszabadság cége alatt a hitfelekezeti elvek s törvények iránt.

Úgyanis pár év előtt egy socialista ült a többi közt fővárosunkban a legfőbb bíróság előtt a vádlottak padján. Az elnök azon kérdésére, miféle vallásu, azt felelte, felekezetnélküli.

És e nyilatkozatáért még csak rendre se utasított az elnök által. Pedig váltig hivatkozunk a törvényekre s hirdetjük, hogy hazánkban minden honpolgárnak egy vagy más hitfelekezet kötelekeibe tartozni kell, ha hogy azon absurd álláspontra helyezkedni nem akarunk, minélfogva a hitfelekezetnélküliség is egy hitfelekezet, vagyis fából vaskarika.

Aztán miféle csorbát szenvedett volna a hirhedt lelkiismereti szabadság elmélete vagy tana, ha a szóban levő vádlott helytelen feleleteért az elnök által rendretasítottak? Lehet, hogy e vádlottra nézve a rendretasítás egyértelmű lett volna a szercezen mosásával, de legalább elégtételül szolgált volna az azon sok józanon gondolkozó ezreknek, kik nem annyira a romlott szívü vádlott szavain, mindinkább az elnök mulasztásán botránykoztak meg.

Egyképen jellemző úgy e socialista felelete, mint az elnök mulasztása, hisz épen azért került az illető a vádlottak padjára, mert a társadalom s államot fölforgatással fenyegető elveket hirdetett. Vagy a szólás szabadságnak megvannak korlátai, a lelkiismeret szabadság pedig mehet az örülőségig?

Az állami rend ellen nem agítálhat büntetlenül, de hitfelekezete s vallása elveit porba tiporhatja? Oda hasson az állam, hogy ne forgathassa fel senki sem csupa botrány hajhászatból büntetlenül hitelveit, ne hirdethessen nyilvánosan senki atheizmust, akkor kevesebb lesz a társadalmi rend felforgatóinak száma is.

A mondtak, miket, a korunkat eléggé jellemző félszedségek tömkelegéből mintegy mutaványul kiragadtunk, elég világot vetnek azon erkölcsi rendtelenségre, mi épen az államnak a hitfelekezetek s azoknak vallási elvei iránti indokolatlan közönyössége nem ritkán büns mulasztása folytán áll elő.

Megyei közgyűlésből.

Csongrádvármegye mult hó 28-án tartott rendkívüli közgyűlése szokatlanul látogatott volt. Kiszombori Rónay Lajos főispán ur ő méltósága a gyűlést megnyitván, mielőtt a tárgysorozatba fölvetett ügyek elintézését foganatba vétetné, Kossa László közigazgatási gyakornokot tiszteletbeli aljegyzővé kinevezte. Nevezett a közgyűlési terembe hivatván, a hivatalos esküt letette, miután az éljenzés ez aktus és kinevezés általános helyeslésének bizonyosságául elhangzott, a tárgyalás megkezdett.

A betegség vagy szellemi fogyatkozás folytán munkaképtelenné vált segéd és kezelő személyzet tagjaival szemben követendő eljárásra

vonatkozó szabályrendelet a belügyminiszteriumhoz, miután egyhangulag elfogadtatott jóváhagyás végett felterjesztetni határozatott.

Csongrádvármegye szervezeti szabályrendeletét a belügyminiszterium épügy jóváhagyta, mint a kocsama, sörház és pálinka iparral alkotott szabályrendeletét. E szabályrendeleteket 300—300 példányban kinyomatni határozta a közgyűlés.

A nagymélt. magy. kir. belügyminiszterium Csongrádvármegye törvényhatósága által a ló-, szarvasmarha- és sertés tenyésztés tárgyában alkotott szabályrendeletét észrevételezve küldötte le, ez észrevételek tudomásul vétettek és elfogadtattak.

Gróf Bethlen Márk és érdektársainak Szentestől, Szegváron, Mindszenten, H.-M.-Vásárhelyen, Uj-Földeákon át Makóig vezetendő helyi érdekü vasut előmunkálati engedélyét a közm. és közl. miniszterium megadván, utasítottak az illető hatóságok és közegeik, hogy az előmunkálatok keresztül vitelekor netán szükséges segélyben a kiküldendőket részesítsék.

Az ipar készítményeknek heti vásárokon, a nem helyben lakó, iparosok által való árulására vonatkozólag bizottságok küldettek ki az ügy megvitatása végett, miután az ügy nagyfosságu és horderejü.

A kunszentmárton-szentesi vasutvonalon eszközölnö postaszállítás felett Szentes város képviselőtestületének a budapesti m. kir. postaigazgatósággal kötött szerződése jóváhagyatott.

Szentesen létesítendő 4-ik gyógytár ügyre vonatkozó Szentes város képviselőtestülete által hozott határozatot a megye törvényhatósága a Szentes városi és a vármegyei egészségügyi bizottságok véleményei alapján egyhangulag jóváhagyta és a belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozta.

Dorosma város műut építésére 70,000 frtot vesz kölcsön, e határozatot a megye jóváhagyta.

Több csongrádi apelláta részben érdemileg részben pótlás végett visszautasítva intéztetett el. Dorosma város szervezeti szabályrendelete jóváhagyatott.

Végül a Mindszent község tulajdonát képező kurcaréti földek bérbeadása tekintetében kötött haszonbéri szerződéseket a közgyűlés jóváhagyási záradékkal látta el. Egyéb fontos s reánk tartozó ügy nem intéztetett el.

A távirdai rendszabályok.

(Folytatás.)

Mult számunkban hibásan közöltük távirdai állomásunk hivatalos óráit, a meny nyiben a szolgálat órái hétköznapra eső ünnepeken szintén reggeli 8—12 óráig, délután 2 órától 6-ig tartanak és így kivételt csak a vasárnapi nap képez, a midőn a hivatalos órák 8¹/₂—11¹/₂ óráig, d. u. 3—4 óráig tartanak.

Megigértük, hogy a hatóságok és államhivatalok által magánfelek érdekében feladandó táviratokról bővebben szólunk, tesszük ezt a következőben ad a) postai pénztalvány táviratok.

Utalvány táviratok csak távirati úrlapra tentával irt szöveggel adhatók föl, az utalványozott összeg számmal és szóval ki-

irandó, az osztrák és bosznia, hercegovinai postaigazgatási területre szóló távirati utalványok hivatalos szövege mindig német, a nemzetközi forgalomban német vagy francia nyelven irandó.

A 300 frtot még nem haladó utalvány táviratért csak a közönséges távirati díj, a 300 frtot meghaladóért ezenfelül még egy 20 szónyi távirati válasz díja 64 kr. fizetendő. A földadónak jogában áll a postai pénztalvány-táviratot mint „sürgős“-et földadni, összeolvasás, viteljelentés egyenként és kapcsolatosan is alkalmazhatók, természetesen az illető díjak lefizetése mellett.

A postai pénztalvány-táviratok ugyan magántáviratokként adandók föl és számítandók el, de a távirada-állomás csak úgy fogadhatja el, ha a posta részéről hivatalosan küldetnek át, illetőleg adatnak föl. Magánféltől ily táviratot a távirada-állomásnak elfogadni nem szabad.

„A postai küldemények és levelek föltartoztatását, címváltoztatását és visszaküldését kérő táviratok“ és „más hatósági s hivatalos távirati intézkedések felek érdekében“ fizetett állami táviratokként kezelendők és csak az illető állami vagy törvényhatósági hivatal által adhatók föl. Az ilyen táviratért járó díjat a fél az intézkedő állami vagy hatósági hivatalnál fizeti le, mely ezt azon távirada-állomásnak szolgáltatja át, melynél a táviratot földadja.

A táviratok kellékei: hogy azok latin vagy német betűkkel, illetőleg oly írásjegyekkel, melyeket a távirati jelekkel kilehet fejezni, legyenek írva. A táviratok tisztán olvashatóan kell leírva lenni, közbeszúrás törlés, vagy bármily kiigazítás csak úgy fogadható el, ha az a feladó vagy helyettese által sajátjával írásosan el van ismerve. Az ilyen elismerő igazolás a távirat aláírásával irandó.

Minden táviratban felül a cím azután a szöveg és végül a feladó neve irandó.

TÁRCZA.

Régi és új eszmék.

Mottó: „Rongyos ruhán keresztül a legcsekélyebb vétkek is láthatók; hosszú öltönyök és ködmönköpönyeg eltakarnak mindent. Borítások be arannyal a bünt s eltörök rajta az igazság szilárd dzsídája, a nélkül, hogy sebet ejthetett volna rajta; öltöztessétek rongyokba és a szalmaszál is elégséges, keresztül döfésére.“

Meggyőződés szerint az emberi élet folyamában a gondolkodó tehetség fejlődésével és a viszonyok bővebb megismerésével koronként új és új eszmék, mai és más fogalmak sarjadjanak fel az emberi kebelben. Így van azután, hogy a gyermek gondolkodásában, ki az élet fogalmát nem bírja s csak annyit tud önmagáról, hogy él és mozog: az ártatlan egyszerűség tükröződik vissza. Az ifju pedig, ki olvasta a Grachusokat, megismerte Caesart és Brutust, hallotta a Koratiusokat és Cajus Mucius, tanulta Sokrates, Hanibalt, a Seipiokat, elragadtatva érzi magát s az ábrándok honába merül s álmodik: hírről, dicsőségről. Lelkének magas röptü, fenkölt gondolkodásu iránya van: nem szőnyezte még be a sok sár és piszok, melyek között haladunk kell; minden virág, melyre tekint, illatot lehel reá, mert nem mérgezte még be azt a sok csalódás; minden kis rögöt a számára termő babérok talajának tekint: mert nem vérzik még be lábait, nem botlott még bennük.

Az ifjuból tetterős férfi válik s kilépve az élet tömkelegébe, mielőtt annak nagyon is kétes értékét megismerni tanulta volna, mig mindig ifjukori képálmai lebegnek szemei előtt s tettvágytól duzzad keble.

Ha azonban nem juthat el a kitűzött célhoz,

de jogában áll feladónak táviratát szöveg és aláírás nélkül is, feladni.

A magánfelek által hazai törvényhatóságokhoz vagy állami hivatalokhoz intézett távirati beadványok ép úgy bélyegkötelesek, mint az illető ügyre vonatkozó írásos beadványok s a megfelelő bélyegösszeg az ilyen táviratokra is szabályszerűen ráragasztandó. 1881. XXVI. t.-c. 4 és 15. §§-ok.

A táviratok címének olyannak kell lenni, hogy a távirat címzettnek minden további puhatolódzás nélkül kézbesíthető legyen.

Külföldre küldött táviratnál a fővárosok kivételével megemlítendő az ország neve is, hol a címzett található, ha bárhová menesztett táviratnál, a címzett lakhelyén nincs távirada, a címben megemlítendő az is miként kell a táviratot az utolsó távirada állomásról címzett lakhelyére szállítani.

A táviratok lehetnek szövegezés tekintetében: 1. közértelműek; 2. összebeszéltek; 3. titkos jegyekben irt táviratok. A közértelmű táviratok majdnem minden nyelven fogalmazhatók, latin vagy német betűkkel akként kell írva lenni, hogy azok tartalmát általánosan érteni lehessen.

Az összebeszéltek különértelmű nyelven szerkesztett távirat oly szavakból áll, melyek mindenikének megvan ugyan saját közértelme, de melyek összefüggésükben csak beavatottak előtt érthető mondatokat képeznek. A szavak az e célra elfogadott szótárakból vétetnek; 10 betűnél többet nem tartalmazhatnak; tulajdonnevek föl nem vehetők az ily szótárakba és ha mégis tulajdonnév használatik, azokat csak saját közértelműkben szabad használni. A földadónak a szótár előmutatását követelheti, hogy az előirt szabály megtartásáról és az alkalmazott szavak helyességéről meggyőződhessek.

A titkos jegyekben szerkesztett táviratok

nem mindig ő az oka. Észre nem vesszük gyakran, hogy valamely egészen csekélységnek látszó esemény mily messze kiható dolgok előzménye, s épen ezen előbb semmibe sem vett, fitymált csekélység bukásunknak okozójává válik.

Az agg nehézkes, lassu gondolkodásu s becsületes arcán a kételkedés tükröződik vissza s olykor, midőn azt hinnéd, hogy örül, hogy boldog, hirtelen elkomorodik arca, mert nem valósult ifjukori szép reményei, meghiusult törekvései s megcsalatott érzelmei villannak agyán keresztül.

Nekem is voltak szép és nemes fogalmaim, fogalmaim, midőn még nem voltam az élet labirintjában, magasztos és dicső eszméim voltak a világról, a társadalomról, mig meg nem ismertem; nem láttam sehol a fájdalmasan szuró töviseket, csak az illatos rózsákat, midőn még nem vértének össze, ugy a legkisebb, mint a legnagyobb göröngy szent hivatásra emlékeztettek, midőn még nem botlottam meg bennük.

Hittem, hogy azért születünk, hogy egymást támogatva, a gyengébbeknek segítve, a szenvedőket vigasztalva: emberhez illő módon fussuk be életpályánkat. De most már tudom, hogy nem ily nemes hivatásra teremtettünk, hogy nem célnak a segítség, a vigasztalás, hanem a kárörvendés, mert önösek vagyunk. Igen természetesen egygyel több vagy kevesebb, mint változtathatna az a világ rendjén. Egy ember csak egy parány szem a világ egyetemben, egy csepp az Océánban.

A tengerből nem egy, de millió csepp tűnik el, csak egy napon is, miért volna tehát érezhető az a hiány, ha közülünk is elbukik egy, ha közülünk is elköltözik egyik vagy másik halandó ebből az árnyékvilágból: egygyel több vagy kevesebb, az nem tesz semmit.

iratok vagy az abc betűkből vagy csupán arab számokból állanak, rendszerint csak az állam és hivatalok által használatnak.

A magántávirat feladója, ha a feladási állomás által arra fölhívatik, köteles személy azonosságát igazolni, viszont a fél is követelheti, hogy aláírása a (törvényes szokás szerint) hitelesítessék.

(Folyt. köv.)

Csongrádvármegye

szabályrendelete a közmunka és vármegyei utak kezeléséről.

(Folytatás.)

V. FEJEZET.

A közmunka felhasználásáról.

26. §. A 21. §-ban leirt módon származó, természetben leszolgálendő közmunka mennyisége a fentebbiek szerint mindenkor október hó végére már megállapítottván, azok hova fordítása iránt a legközelebbi közigazgatási bizottsági ülés a m. kir. államépítészeti hivatal előterjesztése alapján intézkedik.

27. §. Azon közmunka kötelezetteknek, kik tartozásukat természetben szolgálják le, lehetőség szerint szakmány munka adandó, melynek mérve egy közép szolgalmu és munkabíró ember napi munkájának a helyi viszonyokhoz képest megfelelő legyen.

28. §. Azon közmunkás, ki a természetben leszolgálendő tartozás teljesítésére előirt időben, mely vele legalább 8 nappal előre közlendő, meg nem jelenik, vagy maga helyett mást nem állit, az eredetileg kirótt munka háromszorosával sújtandó.

29. §. Ha valaki a reá rótt munkát teljesíteni vanakodnék, vagy a természetbeni bírság leszolgálására kitűzött időben sem jelenik meg: ezen cselekménye kihágást képez, mely a kihágásokról szóló büntető törvénykönyv határozmányai szerint torlandó meg.

30. §. Az idő, melyet a közmunka kötelezett jövet és menet eltölt, ha illetékességi he-

Most már tudom, hogy az élet alkotó folyamában a nagy világ zajos tömkelegében mindig új és új események merülnek föl, melyek már a dolgok természetes rendjénél fogva is csak azokat érdeklik, kik az események körén belül esnek, a többiek, mintha semmi sem történt volna, háborítlanul bolygják tovább életüket. Mit érdekli az őket, ha itt is, ott is elbukott egy. Miért nem volt ovatos, miért nem vigyázott eléggé jól! Így kiált föl a nagy többség, mely többnyire az első pillanat benyomása alatt áll s rendszerint nincs jól értesülve. Vesztét önmaga okozta; Így szól az éretlen nyers tömeg. Nem gondol a világ arra, mielőtt itéletét kimondaná, hogy a szerencsétlenség örvényébe sodort ember a legtöbb esetben nem önmaga oka sorának. De ha még így volna is: az elbukottakra nem kellene követ dobni, hanem fölemelni őket a porból s visszaadni nekik emberi méltóságukat. De fájdalom, az emberek fülei süketek az irgalomért, a segélyért, sőt csupán a jó szóért esdők szavainak is befogadására. Érzéketlen marad a csak hidegen számítani tudó emberi tömeg keble. Lelkedezeve fut le s föl; számoktól elbódult agya nem enged tért a szívben a méltányosságnak. Légyarákat alkotmagának a meggazdagodhatóság reményének csábképeiből. De ha föllengős álmából, ha képzeletében alkotott boldogságának hetedik egéből a csak számítani tudó sivár keblü ember a földre pottyan alá, mi lesz belőle? Métélye, rákfenéje az emberiségnek.

Szép a küzdés, de csak az emberi méltósághoz illő eszközökkel. S ha az így folytatott küzdésben bukunk el, ugy főnmarad még számunkra vigasztalásul keblünk érzelmeinek nemessége.

lyétől 5 km-nél távolabb helyre rendeltetett, — betudandó.

Minden 5 km távolságért az egész tartozási idő alatt csak is egyszer — jövet és menetre — egy-egy negyed gyalog napszám tudandó be.

31. §. A napi munkaidő Szt. György naptól Szt. Mihály napig 11 óra, azontul 9 órát teszen.

32. §. A községek előjárói a közmunka pontos leszolgálására felelősség terhe alatt felügyelni tartoznak.

33. §. A természetbeni közmunka rendszerint azon évben szolgálendő le, melyben kivétel. — Ha azonban bármely okból lehetséges nem volna, az a következő év április havának végéig szolgálendő le, mely idő elteltével — kivéven a 29. §-ban meghatározott esetet — elévül.

34. §. A közmunkának természetben történő leszolgálása a közmunka kirovási könyveiben a készpénz fizetés helyett ennek módja szerint nyugtázandó.

E célból a közmunka köteles a munka felügyeletével megbízott egyén által a kirendelési lapra — H.) minta — igazolványt vezetett, hogy a reája kirótt munkát hol és mikor teljesítette. — Az igazolvány a munka befejezése után azonnal kiállítandó és kiállítását követő 8 nap alatt a közmunkakönnnyvel egyben bemutatandó.

Oly igazolványok, melyek nem a H.) minta szerinti kirendelési lapon, vagy nem a munka befejezésekor állítatnak ki, vagy melyek az előirt időben be nem mutattnak — érvénytelen nem bírnak.

35. §. A közmunkát tartozik a kötelezett fél maga leszolgálni, vagy maga helyett teljesen munkaképes, munkabíró erős munkást állítani.

36. §. A fentebbiek szerint származott természetbeni közmunka leszolgálásáról a nagy méltóságú közmunka és közlekedési m. kir. miniszteriumnak 36200/881. sz. a. kelt körrendelete értelmében és az ezen renDELETEZÉSEKHEZ KIDÖTT E SZAB. RENDELET HATÁROZMÁNYAINAK MEGFELELŐEN ÁTALAKITOTT C.) KIMUTATÁS — E.) MINTA — szerkesztendő és az az 52. §-ban leirt módon minden évben március hó végéig a nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. kir. miniszteriumhoz felterjesztendő.

VI. FEJEZET.

A költségvetés készítése és annak végrehajtásáról.

37. §. A m. kir. államépítészeti hivatal legkésőbb november hó végéig rendelkezésére bocsátott összeírásai és kirovási munkálatokból, a szolgabírák (polgármester) meghallgatása mellett, a törvényhatósági utak rendes évi fentartásáról, egy a netáni új építkezésekről költség előirányzati javaslatot készít, melyet elfogadás végett a köztörvényhatósági bizottságnak december havi, rendkívüli esetben a következő év január havi ülése elé terjeszt. A költség előirányzati javaslat a közm. és közl. m. kir. miniszteriumnak 1881. évi 36200. sz. a. kelt rendeletével kiadott B) minta, az ide csatolt D) minta szerint szerkesztendő, minden cím kellőképp indokolva részletezendő.

(Folyt. köv.)

— **Közgazgatási bizottsági ülés.** Csongrád-megye közgazgatási bizottsága m. hó 27-én tartotta június havi rendes ülését. Valami különösen említésre érdemes ügy nem került elő. A többek közül főleglítettük, hogy az adófelügyelő jelentése szerint 1886. év-

ben hátralék maradt	107,041 frt 09 $\frac{1}{2}$ kr.
f. évi I. és II. negyedi részlet	29,675 frt 73 kr.
utólagos szaporodás	418 „ 52 „
összes előírás	401,135 frt 34 $\frac{1}{2}$ kr.
levonva az utólagos törleszt	1,953 „ 81 „
marad helyesbített tartozás	399,181 „ 53 $\frac{1}{2}$ „

Erre befolyt január 1-től április hó végéig	156,918 frt 95 kr.
május hóban	72,342 frt 86 $\frac{1}{5}$ kr.
összesen	229,261 frt 81 $\frac{1}{2}$ kr.
Május hó végéig maradt hátralék	169,919 frt 72 kr.
összehasonlítva a f. évi május hóban befolyt mult évben hasonló hónapban befolyt	68,040 frt 74 $\frac{1}{2}$ kr.
kr. mutakozik ez év május havának nagyobb eredmény	4,302 frt 12 kr.

A tanfelügyelő jelenti, hogy Szentesen Ehrlich Laura okl. gyermekkertésznő a közoktatásügyi miniszteriumhoz kérvényt intézett, egy Szentesen fölállítandó kised-ovoda létesítése tárgyában. A bizottság Stammer és Balogh János főlshóalása után kimondja, hogy a kérvényt pártolól fogja fölterjeszteni, de csak azzal a határozott kijelentéssel, hogy az ovoda a kispiacon felül, a II. tizedben legyen fölállítandó. Ezt a kikötést pedig a bizottság azért teszi, mert félő, hogy a nőegyesület által fenntartott ovodát is rongálni fogja s egyik sem lesz képes fenntartani magát.

Levelezés.

Szeged, 1887. június 29.

Tekintetes szerkesztő ur!

Azt hiszem nem lesz érdektelen a mindszenti közönségnek, ha leírom röviden ama ünneplésségeket, melyek Keméndyné Drucker Irma 25 éves jubileumára rendeztetek. E címen kérek tehát soraimnak becses lapjában helyet.

Néhány nap előtt mozgalom indult meg az irányban a hálás tanítványok között, hogy 25 év fáradsalmát méltányolva az elismerés, ragaszkodás és szeretetnek adjanak kifejezést.

A szeretet eme ünnepének két kimagasló ténye volt, a miről itt megemlékezni akarok ugyanis:

a növendékek arcképeivel megtöltött album átadása és a Matinée.

Folyó hó 29-én d. e. 11 órakor a Tiszaszálló „Redout“ terme telve volt a város legelőkelőbb közönségével. A fiatal asszonyok és lányok, mint növendékek a multból és jelenből igen nagy számmal vannak képviselve. Mondjam-e, hogy szépek voltak? ... Nem! ... Nem mondom, de csak azért, hogy a szokásos „hizelgővel“ agyonüssék bókomat: de mondom azt, a mit ugy sem tagadhatnak, hogy izgatottak voltak. Elment a küldöttség az ünnepeltért. Körülbelöl egy negyed 12 óra lehetett, mikor a riadó éljenek között belépett Keméndyné urnó. Mikor a szünni nem akaró éljenek végre csillapodtak, mozgás támad s a tanítványok nagy száma tódul Fejérné Babarcy Iónával élén az ünnepelt felé s a beállott néma csendben az alábbi szívhez szóló kis beszédet mondta el Fejérné:

Mélyen tisztelt Nevelőnőnk!

Forrón szeretett Keméndy néni!

A hála és elismerés ünnepélyére jöttünk ma össze. A szeretet, minket, régibb tanítványaidat is, közeledbe vonz, hisz egykoron mi is a te tapintatos kertészetednek gyöngye növényei valánk. Hosszu idő mult el azóta. Az élet küzdelmeinél sokszor hasznát vettük az általad belénk csepegtetett szép elveknél. De nálamnál hívatottabbak zengjék el a dicsőenket, mit a nevelésügy terén 25 évi fáradhatlan munkássággal kiérdemeltél. Mi csak sziveinket tárjuk fel előtted, hol kitörölhetetlen betűkkel van vésva a te neved, szilárd, szép lelked és fohászunk az Éghez: hosszu és boldog életedért! Mélyen meghatva nyújtjuk e csekély emléket; legyen ez záloga hálánk kifejezhetetlen nagyságának!

Meghatva a szeretet és elismerés eme nyilvánításától, könyvek között mondta az ünnepelt: „Mihelyt hívtatok, azonnal jöttem bebizonyítandó

azt, hogy köztetek éreztem és érezem magam mindig jól.“ Beszéde folyamán tanítványaira büszkélkedik, mondván: „azok képezik a város színe-javát, intelligentiáját.“

Azután tisztelgett a jótékony nőegylet; az ünnepelt néhány szóval köszönte meg a megemlékezést.

Moat következett a zene-reggély.

Mind tanítványok, bájos gyermekek a közreműködők.

Az első szám. Nyitány. Hunyady László-ból. Erkel-től. Két zongorán előadták: Babarcy Paula, Schwartz Zsófia, Zgorszkyne, Zach Laura és özv. Balázsné Kovács Ióna.

2. szám. Nápdalok. Énekelt: Magyar Ión, zongorán kísérte Babarcy Paula.

3. Sobri dala Dreischektől. Zongorán előadta Eördögh Gizella.

4. Kettős Aida operából Verditől. Énekelték Enyedi Lukácsné Zsótér Ióna, Zsótér Sarolta, zongorán kísérte Tagányiné Zsótér Mariska.

5. Magyar táncok, Chovántól. Négy kézre előadták zongorán Babarcy Paulinka és Vadász Jolán.

Nem akarok bírálatot mondani egyenként a Matinée számairól, csak annyit jegyzek meg anélkül, hogy a többi érdeméből elvegyek;

Aida kettőse oly tökélyvel volt előadva, aminőt nagyon ritkán van alkalma közönségünknek hallani. Ehre dem Ehre gebührt! ... Kalapot az érdem előtt! ...

Kimagasló száma volt még a „Matinée“-nek a magyar táncok. E régi dalok tapintatosan összeszedve érzéssel tüzzel s a lehető legtisztábban előadva valóban elragadták a közönséget.

Irjak-e még a gyönyörű toilettekről is? Nem!! nem irok, mert a lélek szépségének eme ünnepén senki nem találna olyannak, aminők voltak.

... x ... i.

Helyi és vegyes hírek.

— **Könyöradomány.** A belügyminiszterium értesítette Rónay Lajos főispánt, hogy király ő felségének 20,000 frtos könyöradományából Csongrád-megye árvizkárosultjai részére 2500 frt jutott, Vilmos főherceg 1000 frtos adományából 125 frtot, egy magát megnevezni nem akaró olasz nő pedig 63 frtot küldött. Rónay főispán a segélyre szorultak összeírását rendelte el s mihelyt ez megtörténik, a fenti összeget szét fogja osztani.

— **Kaszáló bérbeadás.** A község tulajdonát képező Kurca-réten a kaszálók árverésen bérebe adattak, holdanként a bér 15—20 frt között váltakozik, ez évben, mint tudomásunkra jutott, igen nagy mennyiségű szénát kaszáltatott a bizottság a község tulajdonát tevő bikák számára, ez év őszén a földek a község rendelkezése alá kerülvén, hisszük, hogy még a földek is tetemesebb hasznot adandnak a községnek.

— **Haszonbéri szerződések jóváhagyása.** Csongrád-megye mult hó 28-án tartott közgyűlésében Mindszent község váltság bizottsága és az illető bérlők között kötött haszonbéri szerződéseket jóváhagyván, felhívjuk e körülményre az illető bérlők figyelmét ez uton is, hogy szerződészerü kötelezettségeiknek tegyenek eleget.

— **A tömörkényi templom épül** — ma holnap a falak készen is lesznek, alkalmunk volt az építkezést megtekinteni s mondhatjuk, hogy a templom ha nem is nagy, de elegendő leend, az anyag jó, az építő pedig szép és jó munkát végez. Örömmel konstatáljuk, hogy ugy a mindszenti, mint a tömörkényi részen lakó polgárok felekezeti különbség nélkül a lagnagyobb készséggel segédkeznek a templom építéséhez szükséges anyag szállítása körül.

— **Az évi iskolai zárvizsgák befejeztettek.** Az eredmény átlag jó, kielégítő, főleglítettöknek és megrovandónak találjuk azonban, hogy a nyárelő beálltával sok szülő elvonja gyermekét

az iskolától, hogy a vizsgán csekély hányada van jelen a beiratottnak és hogy ekkép tisztá képét sem láthatjuk annak, mily számarányban képeztettek ki a növendékek.

— **A mindszei takarékpénztár** részvényeseit figyelmeztetjük, hogy részjegyeik után a részvényenkénti 3 frtot e hó 6-áig befizetni a különbeni jogkövetkezmények terhe mellett el ne mulasztják.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában közölt III. oszt. kereseti adóval megrovatnak kimutatásában Keresztes Nagy Sándorné jeleztetett mint adófizetésre kötelezett; ez tévedésen alapul, mivel nem a nő, hanem férje, Keresztes N. Sándor jó hírnevű kereskedő fizeti az adót.

— „**Vidéki hírek**“ című, ezután ismét állandó rovatunk tárgyalmas miatt kimaradt.

— **Tüz Csanyon.** Mult hó 27-én — mint lapunknak írják — a legnagyobb szélvész idején kigyuladt véletlenül egy szalma kazal. Hogy a tűz tovább nem terjedt és kiszámíthatlan kárt nem okozott, a közreműködők mellett leginkább Pap Ödön községi jegyző és Hacker Andor erélyes föllépésének és odaadó munkásságának tulajdonítható. A kik azonban Csany község bel-életében szitják a még veszélyesebb tüzet, e szerencsétlenség alkalmával távollétükkel tündökölték.

— **Fürdő.** A beállott meleg időjárással kezd közönségünk a jól berendezett fürdőbe járni, üdülést keres és talál a Tisza ismét „áradó“ hullámai között.

— **Az angol királynő** a mult hó második felében ünnepelte 50 éves uralkodásának évfordulóját. Európa és minden művelt állam képviselve volt ez alkalomból, országunkat Rudolf trónörökös képviselte, ki ez alkalomból a „térdszalag“ rend vitézvé avattatott.

— **A „Vásárhely és Vidéké“**-ben olvassuk: Adler Géza terménykereskedő a mult héten körlevelet intézett több kül- és belföldi kereskedő éghöz, melyben leírván azon szerencsétlenséget, mely városunk közönségét az árvíz folytán érte, őket vízkárosultjaink segélyezésére hivta fel. — A lelkes felhívás nem is maradt eredménytelen, mert eddig már 189 frt 18 kr küldetett be, többnyire külföldi kereskedőktől Adler urhoz, s ezen összeg naponkint emelkedik az újabb érkező adományok által. — Adler Géza ur példáját Beregi Lajos fűszerkereskedő ur is követte s hasonló felhívást intézván azon kereskedőkhöz, kikkel üzleti összeköttetésben áll, felhívásának eredménye eddig 289 frt. Beregi ur, mint a triezsi Assicurazioni Generali társulat helybeli főügynöke, ezen biztosító társulat igazgatóságához is küldött egy meleg hangu felhívást, melyre az igazgatóságtól forduló postával azon választ nyerte, hogy a társulat igazgatósága, felhívása folytán, 1000 frtot szavazott meg a vízkárosultaknak s ez összeget már át is adta a belügyminiszternek. — Addig is, míg városunk hatósága köszönetét megfelelő alakban nyilvánítani fogja, mindazon nemeskeblű emberbarátoknak, kik kenyér nélkül maradt szerencsétlen vízkárosultjaink nyomorát enyhíteni igyekeztek, el nem mulaszthatjuk, hogy Adler Géza és Beregi Lajos uraknak fönti szíves fáradozásukért elismerésünket ki ne jelentjük; mert valóban az ő tettök méltó a nyilvános dicséretre.

Szinészet.

Hevesi Lajos és társai igazgatása alatt itt működő társulatról meg, kell hogy emlékezzünk és pedig dicsérőleg, elismerőleg.

Sajnáljuk őszintén, hogy ittletük épen az aratás előtti pénztelen időre esik, de ez időszak alkalmatlan a színház látogatásra az okon is,

mert a közönség jó része gazdálkodással lévén elfoglalva, részben távol van a falutól, részben fáradt. Az előadások kezdete bár 8 órára van kitűzve, egyetlen esetben sem kezdhető meg ez időben, a közönség csak későn gyülekezik és így természetszerűleg az előadások vége 11—11½ órára esik gyakran.

Junius 25-én „Felhő Klári“ Rátkay László kitünő tollából eredt népszínművet játszták zsuffolt ház előtt, kitünő kedvvel. — Junius 26-án szintén telt ház előtt „Kossuth Lajos végbucsuja hazánktól“ történeti korrajzot adták elő. Junius 28-án „Nézd meg az anyját, vedd el a lányát“ Bercik kitünő vigjátékát, junius 29-én Vidor „Vörös sapka“ színművét, junius 30-án „A cifra nyomoruság“ Csiky Gergely legújabb színművét, július 2-án Jakabffy Kr. Katalin jutalomjátékául „A vadgalamb“ Gerő Károly népszínművét.

Az előadott darabok tehát változatosak, a társulati tagjai általában jól játszanak. Művészig alakítanak Gyöngyössy Etel, a ki valóban méltó helyet foglalna el nagyobb színpadon is, továbbá Jakabffyné Kr. Katalin, Megyasszai Ilon, Ujvárosi Albert, Hevesi Lajos, Kertész Gyula, Lány György és Keller Antal.

Ajánljuk tehát bátran mindazoknak, kik eddig a színház látogatását elmulasztották, nézzék meg az előadásokat, mert az elősorolt szereplőkön kívül igen sokan érdemelnek dicséretet, de van néhány tag, ki szerepét tanulni fölöslegesnek tartja és a sugót annyira igénybe veszi, hogy bizony az „ujvilág“ helyiség másik végén is hallható a hanyagnak föl adott, de meg nem tanult lecke!

Gőzhajózási menetrend.

Szegedről—Szentés felé: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.

Mindszentről—Szegedre: hétfőn és pénteken d. e. 11 óra előtt nem.

Vasuti menetrend.

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 51 perckor, délután 7 óra 10 perckor.

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 9 óra 33 perckor, délután 6 óra 51 perckor.

Az osztrák-magyar államvaspálya menetrendjét jövő számunkban közöljük; a gőzhajózási- és vasuti-menntrendek ezután lapunkban állandóan közzé lesznek téve.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

Hírvás már e hó 22-én

Kincsem Sorsjegy á 1 ft 11 sorsjegy 10 ft osak

Főnyeremény készpénzben

50,000 ft

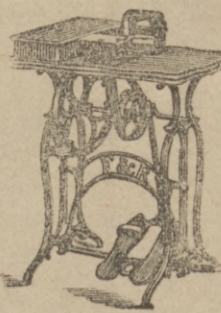
10,000 ft, 5000 ft 20%
levon. || 4875 pénz-nyeremény.

Kincsem-sorsjegyek kaphatók:

Lapunk kiadóhivatalában és a magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapest-43-12-9 ten, váci-utca 6. sz.

Kaiser-féle gomblyuk-kötő varrógépek.

Kaiser-féle gomblyukkötő varrógépek kaphatók
Felsenburg Benedek órásnál
Szentésen, (fő-utca, evangéligus egyház épületében).

Mindennemű varrógépekből dus raktárt tartok és ajánlom azokat a n. é. közönségnek havonként **5 frt részletfizetés** megvételre öt évi jótállás mellett. A t. közönséget s különösen az iparosokat figyelmeztetem **Phönix karikahajtó gépeimre**, melyen ugy a legerősebb, mint legvékonyabb szövetet egyenlő könnyűséggel lehet varni, 25 százalékkal gyorsabban dolgozik mint más varrógép, azonkívül zajtalan járása van és oly célszerű, hogy minden más gépet kiszorít a versenyből.

Az érdeklődők e gépek minőségéről nálam meggyőződést szerezhhetnek, érdekében állván mindenkinek oly gépet vásárolni, mely minél kevésbé van kopásnak kitéve.

Dusan berendezett arany, ezüst zseb- és mindennemű fali órákból álló raktáramra szintén felhívom a figyelmet, hol minden tárgy részletfizetésre is kapható, nemkülönben azok készítését és javítását jótállás mellett gontosan eszközölöm.

Kegyes pártfogást kér

FELSENBURG B.

órá és varrógép raktáros Szentésen.

Eredeti Hove, Singer, V. Wilson, Phönix karika és kézi varrógépek.

Havi, vagy heti törlesztés.